

Cesty I. triedy sú niekde a niekedy dôležitejšie ako diaľnice

Author: Ing. Miroslav Talavašek | Published: 27.01.2011

Dotkli sa diskusie o formách a spôsoboch pokračovania diaľničného programu na Slovensku aj vašej štátnej organizácie, ktorá sa stará o rozvoj, opravy, údržby a rekonštrukcie ciest I. triedy? Priniesli čosi nové aj do činnosti vašej investičnej zložky na východe Slovenska?

Slovenská správa ciest, ako organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, patrí k odborným organizáciám. Preto nástup novej vládnej garnitúry nemá vplyv na koncepciu, či pokračovanie našich stavieb. Rovnako ani na investičnú prípravu, výstavbu nových a samozrejme aj správy a prevádzky existujúcich ciest. Na každý rok máme uzavretý ročný kontrakt a práce, ktoré sú obsahom podpísaných zmlúv, je našou povinnosťou „dotiahnuť“. A to aj robíme! Znamená to, že koncepcie a systémovo pokračujeme ďalej.

Myslím si však, že minulý rok bol vo vašej činnosti predaľen výnimočný!

Máte pravdu. - Uplynulý rok bol atypický, pretože mesiace máj a jún boli mimoriadne z hľadiska výskytu enormných zrážok. Ako mnohé iné organizácie, aj my sme zaznamenali veľa povodňových škôd, havárií a zosuvov častí cestných telies v dosiaľ nebývalom rozsahu. Ich sanácia nám odčerpala a ešte odčerpá značné množstvo financií, ktoré sme museli vynaložiť na okamžité a následné zásahy v týchto povodňami zasiahnutých lokalitách.

Na dvoch miestach regiónu sme mali cestu prvej triedy úplne „odrezanú“ a nezjazdnú. Konkrétne išlo o viac ako 600-metrový úsek cesty I/15 medzi obcami Miňovce a Breznica v okrese Stropkov. Od začiatku júna sme ju po rekonštrukcii otvárali 22. novembra. Tu sme - mimo plánovaných peňazí - investovali viac ako 3,5 milióna eur.

Druhý takto vodou porušený a úplne neprejazdný úsek bol na ceste I/67 medzi Dubinou a obcou Hranovnica. Po čiastočnej rekonštrukcii sme ju koncom októbra dočasne sprejazdnili pre osobnú dopravu. Na jar však ešte premávku čiastočne obmedzíme a rekonštrukciu celého poškodeného úseku chceme definitívne ukončiť v júli tohto roku.

To sú dva konkrétne príklady, kde ste už poškodené úseky aspoň čiastočne „dali do poriadku“. Čo ďalšie povodňové škody na vašich východoslovenských cestách?

Celkovo sme na východe Slovenska mali 47 takýchto viac alebo menej povodňou porušených ciest prvej triedy, ktoré sme riešili. Štyri z nich sa nám podarilo úplne sprejazdiť ešte minulý rok, pričom sme investovali viac ako 4 milióny eur. Ďalších zhruba 4,5 milióna eur ešte potrebujeme v tomto roku a v nasledujúcom období. Máme totiž viaceré úseky, na ktorých cestná premávka funguje iba v polovici jazdného profilu. Tieto obmedzenia premávky najčastejšie spôsobili podmyté a zosunuté svahy, podplavené cestné priepusty, narušené a zosunuté krajnice vozoviek a porušené a spadnuté cestné zvodidlá. Povodňou bolo doknutých veľa úsekov, ktoré budeme sanovať postupne, v závislosti od dostatku finančných zdrojov.

Museli ste zrejme z niektorých pôvodne plánovaných investícií ubrať, prípadne pri iných investičných akciách spomaliť alebo pozastaviť realizáciu stavieb!

Prirodzene! - Plánované zdroje sa nijako nezvýšili, museli sme vychádzať z tých, ktoré sme mali nakontrahované pre rok 2010. Termíny ukončenia niektorých stavieb sme museli predĺžiť. Urobili sme špeciálne dohody so zhotoviteľmi, ktorí pre nás zabezpečovali povodňové stavby. Zároveň sme prejednali odsuny lehôt splatnosti a u niektorých stavieb - napríklad u spomínaných Miňoviec - máme uzavretú dohodu so zhotoviteľom o prefinancovaní tejto stavby. Po ukončení stavby nám vystavil jednu faktúru so splatnosťou 90 dní tak, aby sme ju mohli uhradiť až vo februári 2011. Vtedy by sme už mali mať peniaze z kontraktu pre rok 2011.

Kde konkrétne ste „ubrali“, a na ktorých stavbách sa pôvodný termín výstavby predlžoval?

Ide najmä o stavby s dlhšou lehotou výstavby, vrátane prípravných prác. Niektoré stavby sa nám tak posúvajú na vzdialenejší termín.

V Prešovskom kraji sú to, napríklad: obchvaty miest Sabinov, Bardejov, Stropkov, úseky Prešov - Šarišské Michaľany, či Brekov - Humenné. Na území Košického kraja ide napríklad o úsek Petrovce - Nižný Hrabovec. Ide zhruba o 7 až 8 stavieb, pri ktorých sme proces prípravy odsunuli na neskôr. Finančné zdroje na ne sme totiž museli použiť na havarijné stavy, teda na sanáciu ciest po povodniach. Chýbali tak peniaze na výkup pozemkov, majetkovo-právne vysporiadanie ... Niektoré stavby sme tak museli - v prípravnej fáze - odsunúť o pol roka až o rok. Nárok na financie síce mali, ale celý proces sme nedokázali zo „zvyšných“ peňazí zabezpečiť. Jednou z takýchto stavieb je obchvat obce Plavnica.

Rovnako sme pripravovali výstavbu úseku Škultétyho ulica - ZVL v Prešove. Tú sme ale - napriek chýbajúcim zdrojom - sprioritnili, aby sme mohli pokračovať v dlhodobo budovanom úseku Nábrežnej komunikácie smerom ku križovatke pri ZVL a čo najskôr ju pripojiť na úsek diaľnice D1 Prešov - Košice.

Podobný prípad pokračovania v procese prípravy stavby súvisí s medzivládnyimi dohodami s Poľskom. Ide o úsek cesty I/67 Mníšek nad Popradom - poľská hranica. Táto stavba je kompletne pripravená a s jej realizáciou sme schopní začať do týždňa. Poľská strana však v príprave trochu mešká, čakáme teda na ukončenie ich prípravy. Priority tohto druhu pre nás stále platia.

Z tohto „zoznamu“ je zrejmé, že ste rešpektovali isté priority. V ich príprave ste - napriek havarijným investíciám na povodňové stavby - pokračovali. Odsúvali ste teda investične „menšie“ stavby typu obchvatov. Kam ste „zaradili“ pokračovanie výstavby úseku cesty prvej triedy z Popradu do Kežmarku?

V realizácii stavby „I/67 Poprad - Matejovce, I.etapa“, ktorá je klasifikovaná ako diaľničný privádzač, sme plynulo pokračovali a pokračujeme. Stavba bola financovaná zo štátnych stavieb cestného programu a momentálne sa presúva do fondových zdrojov. Vynaložené zdroje by nám mala refundovať Európsky únia. Poklady pre tento krok máme pripravené, spracovaná je žiadosť o nenávratný finančný príspevok a podpísaná zmluva. Všetky procedurálne kroky teda máme zvládnuté a 18.novembra 2010 nám riadiaci orgán potvrdil presun zdrojov. Z nich by sme mohli finančne vykryť iné stavby, ktoré neboli - z titulu

povodňových škôd a havarijných stavov - dostatočne dofinancované. S ukončením realizácie tejto etapy počítame v jeseni tohto roka.

Okrem toho máme v rukách záverečné stanovisko rezortu životného prostredia k hodnoteniu EIA pre druhú etapu tejto stavby. Ide o zhruba 11-kilometrový úsek, ktorý obchádza obce Veľká Lomnica a Huncovce a tranzitnú dopravu vylúči aj z mesta Kežmarok. S výstavbou tejto etapy uvažujeme začať v roku 2013 a realizovať by sa mala počas troch rokov.

27.01.2011 10:20, Ing. Miroslav Talavašek